

การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

Creative School Administration of Schools Administrators under the Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 2

มลกาญจน์ มาตแมน¹, วรชัย วิภูอุปโภค²

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม¹, วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม²

Monlagan Matman¹, Vorachai Viphoouparakhot²

Graduate student, Master of Education in Educational Administration, Siam Technology College¹, Siam Technology College²

E-mail: Vorachaiv@siamtechno.ac.th^{1, 2}

Received: March 3, 2021; Revised: May 5, 2021; Accepted: 15, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการบริหารสถานศึกษาแบบใหม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับจากกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 297 คน พบว่า ภาพรวมของการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับดี ผลการประเมินแต่ละด้านใน 5 ด้านอยู่ในระดับดี ได้แก่ 1) การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานและการเรียนรู้ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2) การสร้างสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 3) การสร้างแรงบันดาลใจ 4) การให้ครูมีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการบริหารอย่างสร้างสรรค์ และ 5) การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 8 คน เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำของครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร โดยความร่วมมือจากครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อนำไปสู่การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ABSTRACT

The aim of this research was to study the creative school administration of school administrators that allowed teachers, students, parents and communities to participate in school

management. From the analysis of data obtained from the administered questionnaires with the sample of 297 teachers in educational institutions under the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area, Area 2, it was found that the creative school administration of school administrators was at good level overall. Each of the 5 aspects of creative school administration was also at good level. They were: 1) Developing an environment that promotes working and learning which obtained the highest mean score, 2) Building an educational institution as a learning community, 3) Inspiration 4) Engaging teachers to participate in creative management, and 5) Encouraging teamwork in collaboration with stakeholders. An In-depth interview was conducted with 8 school administrators about the creative school administration, It was suggested that the school administrators employ the principles of participation, collaborating with all stakeholders. School administrators must change the organizational culture by working collaboratively with teachers, students, family and community for creative school management, utilizing creative ideas from all concerned.

Keywords : creative school administration, office of primary educational service area

บทนำ

การขับเคลื่อนให้ประเทศไทยก้าวไปสู่เป้าหมายตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญ ซึ่งการจัดการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Creative Education) เป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนให้ประเทศไทยก้าวไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีกระบวนการสำคัญคือ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์และการมีส่วนร่วมคิดร่วมทำของผู้บริหารสถานศึกษากับผู้ได้บังคับบัญชา ตามที่ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2559) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการในการบริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติอย่างหลากหลาย ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ คือ กระบวนการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และการมีส่วนร่วมคิดของผู้ได้บังคับบัญชา

Avalos (2011) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเชิงสร้างสรรค์ ต้องมีทักษะและบทบาทในการบริหารโรงเรียนให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์และนำไปสู่การปฏิบัติในอนาคต ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนเชิงสร้างสรรค์ต้องมีดังนี้ 1) เป็นนักสร้างสรรค์มีกระบวนการผลักดันให้บุคลากรในโรงเรียนมีความสามารถสร้างสรรค์งานให้มีคุณภาพและมาตรฐานมากขึ้น เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง 2) เป็นนักการสื่อสารด้วยการแบ่งปันข้อมูลผ่านในทุกช่องทางที่มีประสิทธิภาพกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด 3) เป็นนักคิดวิเคราะห์ โดยผู้บริหารจะต้องให้ความสนใจในความคิดที่ครูหรือบุคลากรแสดงออกเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งที่จะต้องนำมาเอาข้อมูลและความคิดต่าง ๆ มาใช้ในการตัดสินใจ สอดคล้องกับ Camburn and Han (2015) ผู้บริหารโรงเรียนเชิงสร้างสรรค์ ต้องมีคุณลักษณะ คือ 1) ความสามารถในการ

การสร้างแรงบันดาลใจ ความกระตือรือร้นและความคิดเชิงบวกต่อผู้ที่ทำงานร่วมกันกำหนดทิศทางในอนาคต ส่งเสริมทักษะในยุค 4.0 ต้องรู้และฝึกให้มีความคิดสร้างสรรค์และคิดวิเคราะห์ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและการปลูกฝังสร้างสรรค์นวัตกรรม 2) สร้างชุมชน ด้วยการประสานเชื่อมโยงเครือข่ายที่เหมาะสม ด้วยวิธีที่จะสร้างโอกาสให้กับทุกฝ่ายได้เชื่อมโยงต่อกับคนอื่นที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้มากขึ้นมันเป็นสิ่งสำคัญซึ่งที่ไม่เพียงแต่พัฒนาผู้นำในโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นการเปิดโอกาสให้คนอื่นเห็นความเป็นผู้นำด้วย 3) การสร้างความร่วมมือและการติดต่อ โดยผู้บริหารต้องแสวงหา แบ่งปันข้อมูลและความรู้ที่เปิดเผยชัดเจน 4) สร้างพลังเชิงบวก ด้วยการสร้างหลักการในเชิงบวก เชิงรุกและวิธีการดูแลเอาใจใส่ ต้องให้เวลาในการพบปะพูดคุยกับผู้เรียน ครูและผู้ปกครอง ให้รับรู้คุณค่า ด้วยการพัฒนาความสัมพันธ์ที่แท้จริงให้เกิดขึ้น ขณะที่ Zhu (2010) กล่าวถึง การบริหารโรงเรียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรมีนโยบายเชิงวัฒนธรรมในการทำงานและการเรียนรู้ร่วมกันมีการจัด โครงสร้างโรงเรียนให้เป็นรูปแบบที่สามารถเปลี่ยนแปลงผู้เรียนให้มีความสามัคคี จะต้องเปลี่ยนจากการแข่งขันกับผู้อื่นเป็นการอยู่ร่วมกันและต้องเปลี่ยนแนวความคิดจากควบคุมเป็นอยู่ร่วมกันให้ได้ ขณะเดียวกัน Salter (2017) กล่าวว่าการบริหารที่สร้างสรรค์ในโรงเรียนประถมศึกษาของออสเตรเลียพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทมากกว่าการเป็นผู้นำและความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นจากการต้องเปลี่ยนแปลง การบริหารงานได้ตลอดเวลา ขณะเดียวกันการมีองค์ความรู้เชิงลึกช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานได้อย่างสร้างสรรค์ด้วยการมีนโยบายและวิธีการใหม่ ๆ อยู่เสมอและผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ธีระ รุญเจริญ (2553) มองภาพการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ในการจัดการศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหลักการบริหารงานสมัยใหม่ในการมุ่งเน้นการสร้างแรงบันดาลใจในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมคิดในการทำงานร่วมกันของครูและผู้ใต้บังคับบัญชาในโรงเรียน มีการจัดการบริหารที่ดีโดยมีเทคนิควิธีการที่จะทำให้สถานศึกษามีคุณภาพได้ตามเป้าหมายและความคาดหวังของชุมชน สังคม และประเทศชาติ การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ จึงเป็นแนวทางใหม่ในการบริหารสถานศึกษาที่สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ความสามารถสูงสุดของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพื่อให้อาจใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มีแนวทางการดำเนินงานลักษณะ การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้ครูมีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการบริหาร 2) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานและการเรียนรู้ 3) ด้านการสร้างสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 4) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจและ 5) ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการสร้างความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาแนวทางในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุงการบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น วรชัย วิภูอุปโภคตร (2564) กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยุค 4.0

จะมีการเพิ่มคุณภาพในทุกภารกิจ ทั้งการเรียน การสอน การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เองตลอดชีวิต จึงต้องมีการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาที่มีเป้าหมายหลักประกอบด้วย 1) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษานำไปสู่ความเป็นเลิศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

โดยองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้มาจากการสังเคราะห์จาก

Bennis (2002) อีระ รุญเจริญ (2553 น.7-8) กัลยา รัตน์ อีระรัตน์ชัยกุล (2558 น.252) โสภิตา คล้ายหนองสรวง (2558) ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2560) วรชัย วิภูอุปโคตรและคณะ (2562 น.48) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การให้ครูมีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการบริหาร 2) การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานและการเรียนรู้ 3) การสร้างสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ หมายถึง 4) การสร้างแรงบันดาลใจ 5) การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการสร้างความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยทั้ง 5 ด้าน ได้มาจากการสังเคราะห์ค่าความถี่ที่มีค่าตั้งแต่ 4 ขึ้นไป ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารอย่างสร้างสรรค์

รายการ	Bennis (2002)	อีระ (2553)	กัลยา รัตน์ (2558)	โสภิตา (2558)	ไพฑูรย์ (2560)	วรชัย (2562)	ความถี่
การมีวิสัยทัศน์	✓				✓		2
การมุ่งความสำเร็จ	✓			✓			2
การสร้างความสนุกและท้าทาย		✓			✓	✓	3
การให้ครูมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ		✓	✓	✓	✓	✓	5
การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานและการเรียนรู้		✓	✓	✓	✓	✓	5
การมอบอำนาจและความรับผิดชอบ			✓		✓		2
การกระตุ้นให้ผู้อื่นเกิดความคิด		✓			✓	✓	3
การทำงานเป็นทีมและการสร้างความร่วมมือ		✓	✓	✓		✓	4
การให้ความไว้วางใจ	✓			✓			2
การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้		✓	✓	✓	✓	✓	5
การมีความยืดหยุ่น	✓	✓	✓				3
การสร้างแรงบันดาลใจ		✓	✓		✓	✓	4

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยด้วยการวิเคราะห์เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดระดับการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้บริหารสถานศึกษา คัดเลือกจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลหรือมีผลงานดีเด่น เป็นที่ประจักษ์ด้านการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ด้วยการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ได้องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ที่มีค่าความถี่สูงสุด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้ครูมีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการบริหาร ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานและการเรียนรู้ ด้านการสร้างสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการสร้างความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษา ครู จำนวน 297 คน และตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาในการสัมภาษณ์แบบเจาะจง จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและข้อมูลพื้นฐานแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และกลุ่มเครือข่าย ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้ครูมีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการบริหาร 2) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานและการเรียนรู้ 3) ด้านการสร้างสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 4) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 5) ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการสร้างความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมคำถาม 25 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale) โดยกำหนดช่วงคะแนน ให้มีความหมายดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนวณหาค่า IOC เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

แบบสัมภาษณ์ เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อสอบถามความคิดเห็น ได้แก่ ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ประชากรและตัวอย่าง

โดยกำหนดขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 61 คน ครู 1,316 คน รวมเป็นจำนวน 1,377 คน

2. ตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่าง ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 1,316 คน โดยกำหนดตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (1970) ได้ตัวอย่างจำนวน 297 คน ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 8 คน คัดเลือกจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ได้รับ

รางวัลหรือมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ด้านการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจากกลุ่มเครือข่ายละ 1 คน จาก 8 กลุ่มเครือข่าย โดยสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) ด้านการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา

วิธีการรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถาม 2 วิธี คือ รับส่งด้วยตนเอง และแนบ QR CODE ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถส่งผ่านทาง Google Form ได้ เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลจากตัวอย่างตรงตามเวลาที่กำหนด ได้แบบสอบถามคืนมาและสมบูรณ์จำนวน 297 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายผู้บริหาร และส่งประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และทางโทรศัพท์ ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาที่นัดหมายโดยมีการจดบันทึก และ บันทึกเทปเสียง ขณะสัมภาษณ์จะสรุปให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อยืนยันคำให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามทั้งทางระบบออนไลน์และในรูปแบบเอกสาร พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

2. นำแบบสอบถามดังกล่าวไปคำนวณหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

2.1) วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม คำนวณหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2.2) วิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 วิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (*M*) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (*SD*) ซึ่งแปลความหมาย ช่วงระดับความคิดเห็น ออกเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert, 1967)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ในประเด็นสำคัญตามตัวแปรด้านการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์เพื่อหาค่าความถี่ของข้อมูลและจัดอันดับและรวบรวมแนวทางการพัฒนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษา

จากแบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้ครูมีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการบริหาร ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานและการเรียนรู้ ด้านการสร้าง

สถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และการสร้างความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนทั้งสิ้น 297 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 249 คน และเป็นเพศชาย จำนวน 48 คน มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 216 คน สูงกว่าปริญญาตรี 81 คน มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1-5 ปี จำนวน 193 คน มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 61 คน และมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10 ปี ขึ้นไปจำนวน 3 คน ประสบการณ์ในการมากกว่า 30 ปีขึ้นไป จำนวน 43 คน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดี ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีที่สุดคือ การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานและการเรียนรู้ และด้านที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการสร้างความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต

การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการบริหารอย่างสร้างสรรค์			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. การให้ครูมีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการบริหารอย่างสร้างสรรค์	3.78	0.67	ดี	4
2. การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานและการเรียนรู้	4.10	0.64	ดี	1
3. การสร้างสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้	3.99	0.56	ดี	2
4. การสร้างแรงบันดาลใจ	3.89	0.55	ดี	3
5. การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการสร้างความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.61	0.60	ดี	5
รวม	3.87	0.60	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม อยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.87$) พิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานและการเรียนรู้ อยู่ระดับดี ($\bar{X}=4.10$) รองลงมาคือ การสร้างสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ อยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.99$) การสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.89$) การให้ครูมีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการบริหารอย่างสร้างสรรค์ อยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.78$) และการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการสร้างความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ระดับดี ($\bar{X}=3.61$) ตามลำดับ

2. แนวทางการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

จากผู้ให้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 สรุปผล ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ มีจำนวนทั้งสิ้น 8 คน ผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า เพศชาย 5 คน และเพศหญิง 3 คน มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี 7 คน มีระดับการศึกษาปริญญาตรี 1 คน มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10 ปีขึ้นไป 6 คน มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5 ปีถึง 10 ปี 3 คน

2. ผลการวิเคราะห์ผลสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ที่มีแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) และมีผลงานการบริหารเป็นที่ประจักษ์

ประเด็นคำถาม	ข้อเสนอแนะของผู้ให้สัมภาษณ์
<p>1. ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้บริหารทุกคนยกประเด็นปัจจัยในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารต้องเปิดรับความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน โดยการเปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอและรับผิดชอบงาน กิจกรรมด้านต่าง ๆ โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำ คำชี้แนะแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเชิงบวก - ผู้บริหารต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดี วัฒนธรรมที่ดีให้เกิดขึ้นในองค์กร รวมถึงลดความขัดแย้งในด้านต่าง ๆ โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้ประสานช่องว่างของหน่วยงาน ประสานความสัมพันธ์โดยการทำความเข้าใจครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และมีความยุติธรรมในทุกเรื่อง รวมถึงความจริงใจ - ผู้บริหารต้องมีการสั่งงานไม่ว่าจะในรูปแบบวาจา หรือหนังสือสั่งการ โดยเน้นให้ครูต้องทำงานร่วมกันเป็นทีม ต้องมีการกำหนดเป้าหมายของทีมไปในทิศทางเดียวกัน และต้องคอยกระตุ้น ให้กำลังใจและคอยดูแลช่วยเหลือ และพร้อมในการเป็นผู้รับฟังที่ดี มองปัญหาให้เป็นความท้าทาย • ผู้บริหาร 5 ใน 8 คน กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาที่จะทำให้เกิดการสร้างสรรคได้นั้น ต้องใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการทำงานของครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพราะความสร้างสรรค์จะเกิดจากแนวคิดของผู้ร่วมงานทุกคนที่ต้องมาช่วยกันคิด ช่วยกันทำ
<p>2. แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้บริหารทุกคนยกประเด็นปัจจัยในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - บริหารสถานศึกษาโดยยอมรับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนกับการจัดการศึกษา เปิดโอกาสและให้โอกาสในการซักถาม ชี้แนะ แนวทางในการบริหารงาน - ผู้บริหารต้องสร้างขวัญกำลังใจให้เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา และให้กำลังใจ เสริมแรง ยกย่อง มอบเกียรติบัตร เชิดชูผู้ที่ปฏิบัติดี ส่วนผู้ที่ไม่ได้รับการยกย่องก็ให้คำแนะนำในทางบวก - ผู้บริหารต้องสร้างแรงบันดาลใจ ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูเป็นครูมืออาชีพ ไม่ใช่มีแค่อาชีพครู - ผู้บริหารต้องมีความจริงใจ มุ่งมั่นและมีความเพียรพยายามที่จะเปลี่ยนแปลง และพัฒนาสถานศึกษา ไม่ปล่อยให้ไปตามยถากรรม

ประเด็นคำถาม	ข้อเสนอแนะของผู้ให้สัมภาษณ์
	<p>- มีการสนับสนุนให้ครูทำรายงานความก้าวหน้าของตนเองอยู่เสมอ และทำอย่างต่อเนื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ผู้บริหาร 3 ใน 8 คน กล่าวว่าแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์นั้น จะสำเร็จได้ ผู้บริหารเป็นตัวสำคัญในการจะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ เพราะผู้บริหารจะเป็นตัวคอยขับเคลื่อนงานด้านการบริหาร การตัดสินใจ ถ้าผู้บริหารไม่ยึดหลักการมีส่วนร่วม การเปิดใจรับฟัง การให้โอกาส การเปิดโอกาส ให้ครูได้ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมพัฒนาสถานศึกษาก็จะไม่สามารถพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ได้เลย ผู้บริหารต้องมีการมอบอำนาจให้ครูได้แสดงความสามารถ โดยผู้บริหารต้องคอยเป็นคนให้คำชี้แนะ และส่งเสริม คอยดูแลอยู่ห่าง ๆ เมื่อเกิดปัญหาจากการทำงานของครู ผู้บริหารต้องคอยประคองให้กำลังใจ เป็นผู้รับฟังที่ดี

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานและการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อส่งผลให้ครูได้มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นการส่งเสริมให้ครูได้มีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ ไศภิดา คล้ายหนองสรวง (2558) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ในภาพรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ

พรทิพย์ ปั่นก้อน (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี

เขต 3 พบว่า ผู้บริหารต้องมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ และต้องกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนาตนเอง รวมถึงเรียนรู้สิ่งใหม่ และสร้างการร่วมคิดร่วมทำให้เกิดขึ้นในองค์กร และสอดคล้องกับ วรชัย วิภูอุปโภคตร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างแรงบันดาลใจในการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ พบว่า การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หัวใจสำคัญคือการสร้างบรรยากาศและการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานและการเรียนรู้ และสอดคล้อง และสอดคล้องกับ Dorothy (2001) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารการศึกษาระดับกลาง ระดับอาวุโส และระดับสูง (CEOs) ในสหรัฐอเมริกา พบว่า มียุทธศาสตร์ทั้งหมด 4 ประการที่จะช่วยส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) การมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับประเด็นที่สำคัญ 2) การให้อำนาจ ในการทำงานแก่ทุกฝ่าย 3) การยอมรับการเปลี่ยนแปลง และ 4) การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการ

ปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับ Sternberg (2006) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารอย่างสร้างสรรค์ด้านที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาผลพบว่า ผู้นำสถานศึกษาที่ดีนั้นจะต้องประกอบไปด้วย การตัดสินใจที่ชาญฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำหลักสูตรมาปรับใช้ได้จริง มีวิสัยทัศน์ที่สร้างสรรค์ในการวิเคราะห์ ความคิดของตน และบุคลากร เพื่อบรรลุเป้าหมายองค์กร มีความสามารถในการโน้มน้าวใจ บุคลากรให้เห็นคุณค่าของตนเอง และทำให้ทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน ร่วมสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการทำงานและพัฒนาตนเอง

2. แนวทางในการการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

2.1 แนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 1) ผู้บริหารต้องเปิดรับความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน 2) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอและรับผิดชอบงาน กิจกรรมด้านต่าง ๆ โดยผู้บริหารต้องเป็นคนคอยให้คำแนะนำ คำชี้แนะแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องไปในเชิงบวก 3) ผู้บริหารมุ่งสร้างการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี วัฒนธรรมที่ดีให้เกิดขึ้นในองค์กร รวมถึงลดความขัดแย้งในด้านต่าง ๆ โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้ประสานช่องว่างของหน่วยงาน ประสานความสัมพันธ์โดยการทำความเข้าใจในตัวของแต่ละบุคคล และมีความยุติธรรมในทุกเรื่อง รวมถึงความจริงใจ ผู้บริหารต้องมีการสั่งงานไม่ว่าจะในรูปแบบวาจา หรือหนังสือสั่งการโดยเน้นให้ครูต้องทำงานร่วมกันเป็นทีม 4) ผู้บริหารต้องมีการกำหนดเป้าหมายของทีมไปในทิศทางเดียวกัน และต้องคอยคิดเห็นของครูหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ไม่ว่าจะ

กระตุ้น ให้กำลังใจและคอยดูแลช่วยเหลือ และพร้อมเป็นผู้รับฟังที่ดี มองปัญหาเป็นความท้าทาย

2.2 แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ผู้บริหารต้องเปิดรับความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน โดยการเปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอและรับผิดชอบงาน กิจกรรมด้านต่าง ๆ โดยผู้บริหารต้องเป็นคนคอยให้คำแนะนำ คำชี้แนะแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ไปในเชิงบวก ผู้บริหารต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดี วัฒนธรรมที่ดีให้เกิดขึ้นในองค์กร รวมถึงลดความขัดแย้งในด้านต่าง ๆ โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้ประสานช่องว่างของหน่วยงาน ประสานความสัมพันธ์โดยการทำความเข้าใจในตัวของแต่ละบุคคล และมีความยุติธรรมในทุกเรื่อง รวมถึงความจริงใจ ต้องมีการสั่งงานไม่ว่าจะในรูปแบบวาจา หรือหนังสือสั่งการโดยเน้นให้ครูต้องทำงานร่วมกันเป็นทีม ต้องมีการกำหนดเป้าหมายของทีมไปในทิศทางเดียวกัน และต้องคอยกระตุ้น ให้กำลังใจและคอยดูแลช่วยเหลือ และพร้อมในการเป็นผู้รับฟังที่ดี มองปัญหาที่มีให้เป็นความท้าทาย การบริหารสถานศึกษาที่จะทำให้เกิดการสร้างสรรคได้ นั้น ต้องใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการทำงานของทุกฝ่าย ในทุก ๆ ด้าน เพราะความสร้างสรรค์จะเกิดจากแนวคิดของผู้ร่วมงานทุกคนที่ต้องมาช่วยกันคิด ช่วยกันทำ จึงจะเกิดการสร้างสรรค์ได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านการให้ครูมีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการบริหาร พบว่า ผู้บริหารต้องเปิดรับความเป็นผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบของคณะกรรมการ

1.2 ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานและการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียน อาคารเรียน และบริเวณโรงเรียนที่เหมาะสมกับการทำงานและการเรียนรู้

1.3 ด้านการการรสร้างสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารต้องให้ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ร่วมมือ ร่วมใจ และรวมพลังของบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และคุณภาพการศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

1.4 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า ผู้บริหารต้องกระตุ้นให้เกิดความต้องการที่จะ ประสบผลสำเร็จในด้านการบริหาร การสร้างการมีส่วนร่วม

ที่มาจากความต้องการพื้นฐานในจิตใจไม่จำเป็นต้องมีสิ่งเร้า

1.5 ด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการสร้างความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ผู้บริหารต้องมีส่งเสริมและให้ครูมีการทำงานร่วมกันทุกฝ่าย และให้ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน ครู เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาในด้านการวางแผน กำหนดนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่เน้นเฉพาะขนาดโรงเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ในด้านส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและสร้างความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเป็นด้านที่มีระดับการบริหารต่ำสุด

เอกสารอ้างอิง

กัลยารัตน์ ธีระรัตน์ชัยกุล.(2558). *การพัฒนาองค์การ*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น

ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2559). *คิดสร้างสรรค์: สอนและสร้างได้อย่างไร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----- (2560). *การศึกษาไทย 4.0: ปรัชญาการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภรณ์ทิพย์ ปั่นกอง. (2559). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).

วรชัย วิภูอุปโภคตร และคณะ. (2562). *การสร้างแรงบันดาลใจในการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และการมีส่วนร่วมคิดของผู้เรียน ในระดับบัณฑิตศึกษา*. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย.

วรชัย วิภูอุปโภคตร. (2562). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนเชิงสร้างสรรค์*. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 15(2) : 85-98.

- วรชัย วิภูอุปโภคตร. (2564). แนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในยุค 4.0. *วารสารวิจัย มข. สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9(1): 60-69.
- โสภิตา คล้ายหนองสรวง. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- Avalos, B. (2011). Teacher professional development in Teaching and Teacher Education over ten years. *Teaching and Teacher Education*, 27(1): 10-20
- Bennis, W. (2002). *Creative leadership [ABI]*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Camburn, E.M. and Han, S.W. (2015). Infrastructure for teacher reflection and instructional change: An exploratory study. *Journal of Educational Change*, 16 (4): 511-533.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities, *Educational & Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.
- Likert, Rensis. (1967). *New Patterns of Management*. New York : McGraw-Hill Book Company Inc.
- Lind, Dorothy S. (2001). *Improving instructional practice: An action research study of the integration of technology into a grade four/five social curriculum*. Med. The university of Regina, Canada
- Salter, Peta. (2017). Knowing Asia: creative policy translation in an Australian school setting. *Journal of Education Policy*. 29(2)
- Sternberg, R. J. (2006). Creative leadership: it's a decision. *Journal of Leadership*. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ771715>.
- Zhu, H. (2010). Curriculum reform and professional development: A case study on Chinese teacher educators. *Professional Development in Education*, 36 (1): 373-391.